

ЗА ПОВИШАВАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКАТА ЕФЕКТИВНОСТ НА КАПИТАЛОВЛОЖЕНИЯТА В СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО

НА 27 АВГУСТ т. г. се състоя пленум на Окръжния комитет на ВКП по въпроса за ефективността на капиталните вложения в селското стопанство. В днешния брой поместяваме някои основни моменти от доклада на секретаря на Окръжния комитет Никола Кушев, който беше обсъден на пленума.

В ДИРЕКТИВИТЕ на Осмия пленум на ВКП се посочва, че селското стопанство през периода на генералната перспектива следва да осигури изобилие от селскостопански продукти и суровини, чрез рационално използване на приходите и трудовите ресурси на село. Общата селскостопанска продукция следва да се увеличи 2,5 пъти спрямо 1960 година. За осъществяването на тази програма се предвижда да бъдат осигурени около 13 милиарда лева капитални вложения. От това, доколко ефективно ще се използват тези средства, зависи до голяма степен растежът на производителността на труда и снижаването на себестойността на селскостопанската продукция.

Оценявайки огромното стопанско и икономическо значение на този въпрос, Окръжният комитет на Партията и неговото бюро през последните няколко години правилно насочва работата на общинските партийни комитети и управителните съвети на ТКЗС за по-ефективно използване капиталовложенията в селското стопанство. В окръга е извършена огромна политическа и стопанска работа по тия въпроси.

Възможностите на нашия окръг да увеличи обработваемата земя, чрез отводняване, изкореняване на гори, разораване на целини и други, са ограничени. Това показва, че уве-

личаването на селскостопанското производство в набелязаните темове и мащаби ще се осигури чрез интензификация на селското стопанство.

Заделянето на значителна част от националния доход за селското стопанство по пътя на кредитирането за възстановяване и разширяване на производствените основни фондове, ясно подчертава правилността на стопанската политика на Партията и Правителството за бърз и траен подем на всички отрасли на селското стопанство, който политика доби подчертан израз особено след Априлския пленум на ЦК на ВКП през 1956 година.

През 1960 година обемът на общите основни фондове за окръга е възлизал на 78 150 309 лева, като вложенията са насочени главно за строителството на производствени сгради — обори, комбикормови, складове, за трайни насаждения, за продуктивни животни и за селскостопански машини. Само за 4—5 години кооперативните стопанства успяха да увеличат основните фондове и през 1964 година достигнаха 122 674 644 лева. Този ръст особено много се почувствува през 1962—63 година с изкупуване на селскостопанската техника от МТС. Това внесе известни изменения в структурата на основните фондове. Капиталните вложения за машини нараснаха с 425 на сто спрямо 1960 г.

Структурата на основните фондове

ВЪРХУ РАВНИЩЕТО на икономическата ефективност на капиталните вложения определено влияние оказва структурата на основните фондове. Оформянето на структурата на основните фондове за висоти от много фактори и условия на развитието на нашето селско стопанство, от неговата специализация и концентрация. Пленумът на Окръжния комитет на ВКП през 1963 година правилно набеляза пътищата за специализация и концентрация на производството в отделните кооперативни стопанства.

Много от мероприятията вече се изпълняват, особено специализацията в животновъдството: свинеустиелването се концентрира в 23 стопанства, птицевъдството — в 18 и т. н. Извърши се известно изменение в структурата на културите.

Направените анализи върху структурата на основните фондове показва, че сградите и съоръженията за окръга заемат 34 на сто от всички основни фондове. Това е висок процент и колкото по-висок е техният относителен дял в структурата на основните фондове, толкова повече се занимава ефективността им. Същите не оказват влияние върху обема на селскостопанската продукция и експлоатационните разходи. Те само спомогат за по-правилно прилагане на производствените процеси. Тяхното влияние върху ефективността на производството и на капиталните вложения се определя от пригодността им за използване на механизацията в животновъдството, за внедряване на по-съвършена технология на производството и др.

Тия въпроси на практика са пълна острота след удвояването на кооперативните стопанства, с което се даде възможност по-правилно и ефективно да се насочат средствата за капитални вложения. Редица кооперативни стопанства, като Полски Сеновец, Обединение, Поликраище, Страхице, Лясковец, Джулюница, Асеново и др., своевременно извършиха вътрешна специализация и концентрация на производството, насочиха своите средства към построяване на необходимите сгради на подходящи места, за закупуване на необходимите машини, за преустройство на съществуващите сгради. Но в други, като Сухиндол, Карансен, Страхице и др., този процес се извършва много по-бавно. Редица стопански сгради не се използват, строят се излишни или неудоб-

Михалци с 8,02 лева. Чистата продукция на Павлики дава едно незначително увеличение с 1 24 лева на декар, а в Михалци — с 8,56 лева. Възможностите на тези стопанства, при условията на напонтелната система, са далеч по-големи и резултатите им би трябвало да бъдат много по-високи, ако по-правилно използват земята и техниката. Трябва да се проучи задълбочено и опасната тенденция за намаляване на плодородието на почвата в района на напонтелната система, като се набележат мероприятия: правилно сентоборъжение, засяване на вторични култури, периодично торене с органически торове, правилно поливане и т. н.

Опитът и практиката в нашия окръг показва, че един от резервите за повишаване икономическия ефект на капиталните вложения трябва да се търси в осъществяването на комплексната механизация, при която по-добре се използват и правилно се натоварват машините. Редица партийни комитети и управителни съвети на ТКЗС правилно оценяват този въпрос, внедряват на широк фронт комплексната механизация, като в Моравя, Обединение, Полски Сеновец, Долна Оряховица, Поликраище, Ресен, Масларево, Страхице и др.

Някои партийни комитети и управителни съвети на ТКЗС, като Сухиндол, Самоводене, Мамен, подценяват работата с машинно-тракторния парк, не създават добра организация за неговото пълно използване, в резултат на което натоварването на машините при тях е по-ниско от средното за окръга.

От голямо значение за повишаване ефективността на машините е грижата, която се полага за тях и за съкращаване сроковете за ремонт. През миналата година повечето от планираните средни и основни ремонти са извършени в МТС и ТКЗС за 33 дни, докато в РТС машините са престояли 62 дни, в ремзаводите 66 дни. А голе-

мият престой на машините в ремонт намалява ефективността на капиталните вложения в тях.

Важен е въпросът за подготовката на техническите кадри. Въпреки че Управлението на селскостопанското производство работи в това отношение, все още резултатите са незадоволителни. Ежегодно се организират курсове за подготовка на механизатори, които се явяват на изпит в съответните машинно-тракторни училища. В резултат на тази дейност през 1962 г. бяха подготвени 352 души, през 1963 г. — 317 души, през 1964 г. — 447 и тази година досега 437 души.

Въпреки това, и сега нуждата от трактористи е много голяма; значителен е броят на тракторите, незапознати на две сменни, около 80 трактористи са неправомерно и т. н. Причината се състои в това, че много от завършилите МТУ младежи след отбаване на военната си служба отиват на работа предимно в промишлеността. Подценява се въпросът за преквалификацията на старите механизаторски кадри. А там, където се организират преквалификационни курсове, те минават формално. Това налага общинските партийни комитети и управителните съвети на ТКЗС да обърнат сериозно внимание на този въпрос. При организацията и заплащането на труда да се даде по-голям простор на ленинския принцип на материална заинтересованост.

Строителството в ТКЗС

СЕРИОЗНО СТОИ въпросът за ефективността на капиталните вложения във високото и ниското строителство. Все още в строителството не може да се въведе добра плановете. Предвиждат се много обекти, които стопанствата не са в състояние да завършат, в резултат на което сроковете се удължават с две-три години. Често завършените обекти за едно предназначение се използват за друго, което също пречи за пълното използване на ефективността им. Така ТКЗС Павлики годишно протакат строителство на големи обекти. През 1961 година е приключило с незавършено строителство за 129 625 лева, през 1963 година за 71 463 лева, през 1964 година за 115 425 лева. Краварникът в с. Недан е в строеж от 1963 година и досега не е завършен.

Двата птичарника в Павлики за по 5000 птици се строят вече три години и едва ли през тази година ще влязат в експлоатация. А завършеният пиларник се оказва негоден и в продължение на няколко години се използва за отглеждане на телата. Едва през 1964 година бе преустроен за кокошарник.

В с. Горски Горен Тръмбеш от ТКЗС с. Драганово, построен свинарник на 150 свинеймайки се преустроява за птичарник, по-сетне на телчарник, а сега отново на свинарник, даже се предвижда в бъдеще да стане овчарник.

Подобен е случаят с краварник за свободно отглеждане в ТКЗС Поликраище.

Не малко капиталовложения както държавни, така и кооперативни, са вложени за механизировано строителство. В резултат на което в окръга се поливат 25 на сто от обработваемата земя, от която се получават над 40 на сто от доходите на кооперативните стопанства. Но и тук не се използват както трябва голяма част от капиталовложенията. Не се прави основно и текущо поддържане на земите, поради което напълването не отговаря на агротехническите изисквания. Често пъти не се строят едновременно помпените станции, язо-

ефективността е все още слаба. Това идва от обстоятелството, че обемът на общата продукция в абсолютни цифри е по-малък от основните производствени фондове. През 1964 година 1 лев капиталовложения дава обща продукция за 0,89 лева, а през 1964 година 0,94 лева, и чиста продукция съответно — 0,32 и 0,39 лева. При този слаб ръст на общата и чистата продукция, като се вземат под внимание и направеният разход за труд и задължителните отчисления за обществените фондове и централизиран чист доход, животновъдството се явява за окръга и за много ТКЗС нерентабелен отрасъл. Това важи предимно за говедовъдството, свиневадството и овцевъдството. Засага само птицевъдството се превърна в рентабилно.

Независимо от това, че в животновъдството има увеличение на общата и чистата продукция, тя не осигурява висока ефективност на капиталните вложения. За това съдействуват редица фактори, като неправилното съотношение в структурата между активните и пасивните фондове, между продуктивните и непродуктивните животни и др. Ниската продуктивност е резултат и на недостатъчното задължаване с фуражи. Въпросът за зеления конвейер в някои стопанства е все още само лозунг. Недостатъци са и грижите за младите подрастващи животни, не се отдава заслуженото на развядо-подобрената работа. В редица кооперативни стопанства на тия кул-

тури и напонтелните полета. Например за язовира в Карансен, в който са вложени около 700 000 лева, не се предвижда облицовката на Бутговския канал, без което не може да се пълни язовира. А каналната мрежа ще се игражда през 1966 и 1967 година и, може би, капачиците на язовира ще се използват през 1968 година. Повече от три години ще стоят затворени тия държавни страдания. Подобен е примерът и с язовир „Негованка“.

За да не се повтарят подобни случаи, е необходимо да се подобри проектантската работа, да се извършва едновременно строителство на язовири, помпни станции и канали мрежи, да се организира основно и текущо поддържане на поливните площи.

В животновъдството от 1960 до 1964 г. са се увеличили с 38,1 на сто, а общата продукция — с 46,7 на сто. Въпреки по-голямото процентно увеличение на общата продукция спрямо основните фондове,

В животновъдството — незадоволителни резултати

ОСНОВНИТЕ ФОНДОВЕ в животновъдството от 1960 до 1964 г. са се увеличили с 38,1 на сто, а общата продукция — с 46,7 на сто. Въпреки по-голямото процентно увеличение на общата продукция спрямо основните фондове,

ВЪРХУ ИКОНОМИЧЕСКАТА ЕФЕКТИВНОСТ на капиталните вложения оказват влияние много и най-разнообразни фактори. Като правило те действуват комбинирано, макар че всеки има самостоятелно значение и определена роля.

В крайна сметка успехът на кооперативните стопанства зависи от това как общинските партийни комитети и управителните съвети на ТКЗС се съумее да насочат капиталните вложения. А за това е необходимо всяко стопанство да има научно обоснован перспективен план за развитие и подходяща структура на отраслите. Трябва много да се работи за подобряване стила и метода на ръководство, за разгръщане самостоятелната на ръководители, бригадири, специалисти и кооператори.

В процеса на подготовката на пленума по ефективността на капиталните вложения в селското стопанство се занимава почти всички общински партийни комитети и управителни съвети. В стопанствата се добива определена яснота по този въпрос, но работата по него трябва да продължи и занаядет, като се проучват и разкриват формите за най-ефективно използване на капиталните вложения.

Материалната заинтересованост

ЗА ПОВИШАВАНЕ ефективността на капиталните вложения важна роля играе материалната заинтересованост. Тя е фактор, който определя отношението на отделното кооперативно стопанство към производството на всеки продукт. С оглед на правилното съчетаване интересите на държавата и кооперативите изгражда редица постановления и разпоредения на ЦК на ВКП и Министърския съвет. Така миналата година се дадоха премията за захарното цвекло, тютюна и други, с което се стимулира да се повиши интересът към производството на тия култури.

По отношение на материалната заинтересованост на отделния кооператор в нашия окръг се направи твърде много. Създадена е организация на труда и начина на заплащане в много стопанства на чиста продукция и чист доход според крайните резултати изгради и играе огромна роля за икономическото им укрепване. Но има стопанства, като Златарица, Върбовка, Сушица и др., които още недооценяват този фактор и не вземат решителни мерки за подобряване на работата.

КАПИТАЛНИТЕ ВЛОЖЕНИЯ И РЪСТЪТ НА ПРОДУКЦИЯТА

ИЗВЕСТНО Е, че капиталните вложения сами по себе си не дават ефект, а тяхната ефективност се проявява, когато се използват в процеса на производството заедно с останалите фактори на производството. Оттук следва, че ефективността на капиталните вложения е тясно свързана с ефективността на цялото селскостопанско производство. Ето защо при определяне на икономиче-

ската ефективност на капиталните вложения в селското стопанство, особено задълбочено трябва да разглеждаме прираста на общата и чистата продукция към прираста на капиталните вложения (основните фондове).

Данните за прираста на общата и чистата продукция към прираста на основните фондове за периода 1960—1964 година са следните:

От анализа на тези данни се вижда, че докато основните производствени фондове непрекъснато растат с всяка изминава година, не със същия темп расте общата и чистата продукция. Особено незадоволителен е прирастът през 1964 година.

Доста показателно е разглеждането на ефективността на капиталните вложения на един декар обработваема земя, като се вземе предвид прираста на общата и чистата продукция на декар. Така през 1960 година на един декар обработваема земя средно за окръга основните фондове са били 37,69 лева, а през 1964 година достигат 61 27 лева. Докато общата продукция през 1960 г. е била 56,30 лева и чистата продукция 32,49 лева на декар, през 1964 година общата продукция е нараснала на 67,75 лева, чистата продукция на 39,48 лева. От тия данни се вижда, че на отделните години ръстът на общата продукция на един декар обработваема земя е по-нисък от този на основните производствени фондове. Изразено с проценти за този период основните фондове са се увеличили на 162 на сто, а общата и чистата продукция на 120 на сто.

Анализът говори, че в кооперативните стопанства основните средства не се използват пълноценно. Все още недоволено и некачествено се прилагат агро и зоотехническите мероприятия, пропускат се важни срокове в селското стопанство, което води до неосигурни добиви. Неправилно и нерационално се използва наличната селскостопанска техника. Редица управителни съвети в стремежа си да се снабдят с много техника и други основни средства закупуват ненужни машини, с което се получава насичане с основни средства, без да е налице ефективността от тях.

Показателен пример за неизползуване на основните средства има в ТКЗС — Сухиндол.

Не може да се посочи година, в която общата продукция на един декар обработваема земя да е по-висока от размера на основните фондове. Стопанството разполага с най-много основни средства на един декар обработваема земя, но голям процент идват от стопански сгради. През 1964 година неговите основни фондове са с 26 лева в повече спрямо 1960 година, а общата продукция се е увеличила само с 9,35 лева. Слабо е увеличението и на чистата продукция.

По величината на основните фондове Сухиндол може да се съпостави с ТКЗС Бяла черква. Но докато на 100 лева основни фондове Сухиндол дава обща продукция за 77 лева, в Бяла черква произвеждат за 92 лева, а чистата продукция на Сухиндол за 1964 година е 46 лева, а на Бяла черква 51 лева. Това естествено се отразява върху производителността на труда, която за ТКЗС Бяла черква за този период е нараснала с 47 на сто за общата продукция и 48 на сто за чистата продукция, а в ТКЗС Сухиндол е достигнала 25 на сто за общата и 33 на сто за чистата продукция. Разбира се, макар че ТКЗС Бяла черква дава по-добра ефективност от ТКЗС Сухиндол, това далеч не е достатъчно и за него, като се имат предвид възможностите.

Резултатите на ТКЗС — Поликраище и Ресен между много други фактори се дължат и на високата ефективност на вложените основни фондове на единица площ. И в двете стопанства се забелязва бързо увеличение на тези фондове. За периода 1960—1964 г. основните фондове на ТКЗС Поликраище нараснат с 28,21 лева на един декар обработваема земя, а на Ресен с 31,36 лева. Общата продукция обаче на Поликраище за същото време се увеличава с 31,07 лева, а на Ресен с 28,95 лева. Чистата продукция на ТКЗС Поликраище показва едно увеличение от 11,07 лева, а на ТКЗС Ресен 9,87 лева. Това говори, че ТКЗС Ресен не е постигнало още въз-

Техниката — важно звено

КРАЙНИТЕ производствени резултати на редица кооперативни стопанства до голяма степен зависят от правилно изградената структура и обем на селскостопанската техника. Данните показват, че капиталните вложения бележат чувствителен растеж. За периода от 1960 г. до 1964 г. са се увеличили 4,25 пъти. На декар обработваема земя вложени средства за машини и съоръжения са нараснали от 1,92 лева на 8,45 лева и на един зает в производството кооператор съответно — от 48,5 лева на 221 лева.

През последните години в окръга се забелязва една положителна тенденция на все по-добро използване на наличната техника. Извършената работа с машините на МТС и ТКЗС от 12 милиона 378 хиляди и 265 декара мека оран през 1960 година нарасна на 15 441 274 декара мека оран през 1964 година.

Сегашното механизировано извършват над 100 вида работи, в

редича звена и бригади за комплексна механизация производствените процеси са механизирани 100 на сто и културите се отглеждат с минимален ръчен труд.

Положителна е тенденцията на непрекъснато намаляване на човешките и повишаване на производителността на труда. През 1960 година на един човек е произведена обща продукция за 5,60 лева, а за 1964 г. за 7,74 лева.

С всяка изминава година се подобрява използването на тракторния парк. Обаче липсва на достатъчно принакни машини пречи за комплексна механизация на отделните култури и е причина за ненадоварване на всички трактори. Недостатъчното натравяне се дължи и на обстоятелството, че не се работи на две сменни. От 356 трактора „ДТ-54“ на две сменни работят 256, а от 266 трактора „Беларус“ едва 13. Особено тежко е положението в МТС — Велико Търново, в МТС — Елена и в ТКЗС — Камен.

РАДОСТНИ ВЕСТИ ОТ КООПЕРАТИВИТЕ

РЕСЕН

Традиция става градинарите от ТКЗС „Път към комунизма“ в с. Ресен да изпълняват производствените си задачи далеч още преди да е свършила годината. И сега те са верни на обещанието си. Бригадата на Нейно Копаренов първа преизпълни годишния си план. Вместо 101 000 лева тя внесе в касата на кооператива над 110 000 лева. Преизпълняват вече годишния си план и градинарите на Борис Ангелов от Дичин.

Сегашното положение на всички е насочено към пълно оползотворяване на неприбраната още богата реколта. Същевременно се полагат внимателни грижи за втори-

те зеленчукови култури — късно зеле, домати, карфиол и др. Тия дни започна разсаждането на колабите и салатата.

Ив. Денев

П. ТРЪМБЕШ

С радост посрещнаха голямия празник и кооператорите от бригадата на Стоян Георгиев от Раданово, към ТКЗС в град Полски Тръмбеш. В техните планови задачи е предвидено да произведат чиста продукция за 69 849 лева, а те вече реализираха продукция за 74 531 лева.

Най-голям дял за изпълнението на годишния план имат звената на Стефан Тодоров

и Тодор Паунов.

П. Петков

ЕЛЕНА

Преди една година животновъдите от кравефермата на ТКЗС в Елена извоюваха високото отличие „Форма за комунистически труд“ и станяха носители на паспорт на трудовата слава.

Тези отличия още повече вдъхновиха упорития колектив. Като хубав подарък за Празника на свободата те поднесоха наденоето 246 000 литра мляко, което трябва да добият за 10 месеца. От началото на септември животновъдите работят за изпълнение на плана за ноември. От всяка крава е надено по 1900 литра, което е с 470 литра в повече спрямо същия период на миналата година.

Животновъдите дадоха ново обещание — да изпълнят с 45 дни по-рано годишния си план.

К. Василев

ДА СЕ ИЗДИГА РОЛЯТА НА ПРОФОРГАНИЗАЦИИТЕ ПРИ ТКЗС

През последните две години значително нарасна броят на профсоюзните организации и на членовете на профсъюза в ТКЗС. От 20 профорганизации с около 1200 членове през 1962 година, те се увеличили на 37 профорганизации с 4160 членове. Бе създаден и нов профсъюз на работниците от селското стопанство.

Народната власт е предоставила на профсъюзите да осъществяват важни функции в управлението на държавата и обществото. Те ръководят Държавното обществено осигуряване, грижат се за бита и културата на механизаторите и специалистите. Те са непосредствените организатори и ръководители на съревнованието, на движението за комунистически труд.

Постоянното увеличение на техниката в селското стопанство и на изискванията към механизаторите и специалистите налага да се подобрява постоянно партийното ръководство за организационното укрепване на профорганизациите при ТКЗС. В сегашната обстановка тези профорганизации се нуждаят от много по-конкретно и компетентно политическо ръководство и помощ от страна на градските и общинските партийни комитети. Наистина, някои от тях се отнасят с чувство на по-голяма отговорност към това свое задължение.

Общинският комитет на БКП в Ресен е разгледал работата на профорганизациите в общината по организационно и ръководствено на социалистическото съревнование и е наредил мерки за подобряване на партийното ръководство на профсоюзните организации и за организационното укрепване на профорганизациите в ТКЗС.

Проверката от Окръжния комитет на БКП показа, че и общинските комитети на БКП в Асеново, Михалци, Драганово и др. осигуряват по-добро партийно ръководство на профорганизациите при ТКЗС и постоянно им помагат в изпълнение на поставените задачи.

Подоброено партийно ръководство от градските и общинските комитети на БКП помага за подобряване на съвместната работа на профкомитетите и управителните съвети на ТКЗС.

С помощта на Общинския ко-

митет на БКП в Самоводене профкомитетът и Управителният съвет на ТКЗС на среща с механизаторите разясниха задачите по прибиране на реколтата и обсъдиха показателите за организиране на съревнование сред механизаторите през жътвената кампания. През време на жътвата съревнованието се отчиташе ежедневно и на първенеца-комбайнер се връщаше преходно знаме и парична награда. В резултат на съревнованието жътвата на ечемика от 5440 декара се извърши от 8 комбайни за 6 дни, при 12 дни за 1964 година с 9 комбайни.

Добра организация на съревнованието по време на жътвата имаше и в ТКЗС Лясковец. След привършване на жътвата профкомитет и Управителният съвет на ТКЗС отчетоха съревнованието между комбайнерите и наградиха първенците — Георги Палунов и Христо Узунов с екскурзия в Съветския съюз.

След пленума на Окръжния комитет на Профсъюза на работниците от селското стопанство по охраната на труда някои профкомитети осъществяват по-системно контрол по техническата безопасност, промишлената санитария и спазването на трудовото законодателство. През февруари т. г. профкомитетът при ТКЗС в Асеново направи основна проверка в стопанството за състоянието на охраната на труда и битовите условия на механизаторите.

Обобщените резултати от проверката бяха обсъдени от профкомитета и Управителният съвет и се приеха мероприятия за отстраняване на слабостите и нарушенията. С въпросите на охраната на труда са се занимавали и профкомитетите при ТКЗС Дъсково, Драганово, Ресен и др.

След Майския пленум на ЦК на БКП и Шестия пленум на ЦС на профсъюзите бързо разрастват се профорганизациите при ТКЗС, почувстваха по-конкретното и компетентно ръководство от страна на градските и общинските комитети на БКП. Но някои партийни комитети все още се отнасят по старому към профсъюзната работа, допускат тя да бъде подценявана, не осъществяват постоянно партийно ръководство на профорганизациите при ТКЗС. Между тях са общинските комитети на БКП в Сушица, Камен, Долна Оряховица. Бяла черква и много други, които досега не са направили оценка за организационното състояние на профорганизациите, или пък да им оказват по-близка помощ в изпълнението на поставените задачи. Не се чувстват с помощта на отговорниците за масовите организации. Повечето от тях не присъствуват на заседанията на профкомитетите и на събранията на профорганизациите. А във всяка община, освен при ТКЗС,

има профорганизации и в потребителните кооперации, народните съвети, здравните служби и училищата, някои от които развиват много слаба дейност.

Поради недостатъчно партийно ръководство редица профорганизации при ТКЗС не са още укрепнали и системно не изпълняват поставените им задачи. Например, профорганизацията при ТКЗС „В. И. Ленин“ — Долна Оряховица още не взема мерки за включването на механизаторите в движението за комунистически труд, не ръководи съревнованието в профгрупите и не присъжда звания на първенците механизатори. В продължение на три месеца профкомитетът не се е събирал на заседание. Лошо е организационното състояние на профгрупите, които, освен събирането на членски внос, почти нямат друга дейност. Затова в тези и много други ТКЗС, като Овча могила, Горна Студена, Върбовка, в движението за комунистически труд не участвуват един механизатор и специалист.

Слаба е още културно-масовата работа сред механизаторите и специалистите. В повечето профорганизации почти не се провеждат просветни събрания, а по профгрупи много рядко се изнасят политически информации.

Профкомитетите почти не ползват дадените им права с 55-то Постановление на ЦК на БКП, МС и ЦС на профсъюзите. Поради недостатъчна помощ и подкрепа от общинските комитети на БКП, редица от тях си затварят очите пред много нарушения по охраната на труда, които се допускат от председателите и управителните съвети на ТКЗС.

Майският пленум на ЦК на БКП постави задачата да се укрепят още повече връзките на Партията с масовите организации, да се засили политико-възпитателната работа на партийните комитети и организации сред трудещите се. Изхождайки от това, всички партийни ръководства и организации трябва да оценят правилно мястото и ролята на профсъюзите като масова организация, в която членуват всички работници и служители. Нужно е под ръководството на Партията профсъюзните членове активно да се включат в разясняване политиката на Партията и особено на нейната икономическа политика и линията ѝ в международното комунистическо и работническо движение.

Дим. ЕНЕВСКИ
инструктор в Окръжния комитет на БКП

ГОТОВИ ЗА ГРОЗДОБЕРНАТА КАМПАНИЯ

Гроздоберната кампания за винопроизводството в Полскоотримбешкия район започна през втората половина на септември. Но ремонтът на всички машини и съоръжения трябва да завърши по-рано. Това много добре знаят работниците и служителите от „Винпром“ — Полски Тръмбеш.

За подобряване на технологичния процес те са преустроили част от гроздомелачните машини за безамбалажно сипване на гроздето. Оборудвани са специални корита за машините, с които ще се превозва гроздето и с помощта на електротелфери ще се изсипва без ръчен труд.

Внедрява се също рационализация за механично изхвърляне на чепките след оронване на зърната, което ангажираше много работна ръка и замърсяваше работната площадка.

С това колективът е готов да започне преработката на първите тонове грозде.

Р. ДАНКОВА
от Обществена редакция на в. „Борба“ в Полски Тръмбеш

АКО СЕ ВГЛЕДАТЕ в лицето ѝ, обгледете от ветровите, загряло в грижите и непосилния труд, ще откриете с лекота нейната пълна с трудности и борба житейска лептливост. Всяка бръчка, склучена под живите ѝ пламъчета на очите, разказва за отминали тревоги, възнавения и радости. Четири шарени люлки е носила по стръмните чуки на Блъсковци. Над четири възлени пояса е издигала своята скъпа майчина любов. От залеза си освещен е делата, за да даде на децата си обичта към земята, скромността и почитта към хората. Но времето, неизбежен спътник на човека, е взело много от нейната стройност, безгрижие и в замяна на това ѝ е дало твърдостта, мъдростта на годините, голямата явря в идващите дни.

1949 година. Над малката, спретната къщичка в Търкашени, потънала в искричното злато на есента, легна тежката сакна на скръбта. Кака Роза Илиева изгубва своя не-прежаним другар. Тежко. С

Балканджийката

него те деляха години наред, мъката и недоволството, тревогите и чистотата, борила се за повече слънце в малкия селски дом. Изтръпнала, пребледняла от сполетялата я беда, не знаеше по кой път да тръгне и търси лек за болното си сърце. Навала към града. Изправя се стеснително пред секретаря на Партията и иска съвет, помощ. Простичко, с натезали от мъка гърди тя описва своя живот, изплаква голямата си майчина жалба. От него, от правдивите му думи, тя получава сила и явря. Върз коравите ѝ рамене, в едрите ѝ загрябелни длаки легнаха грижите за осиротелите ѝ деца. Останала сама, като строен дърво на сами върхове в планината, тя по-

срещаше и ветровете и бури, дъждове и сняг и мъжествено отстояваше. Нейното зено е от 15 рабобливи кооператори. Над 6 години е зеноводка в Търкашени. Познава всеки човек от зеновото си. С тях израсла по нивите, в горите, събирала се на чешмата, в салона, есен по тълките. Един ден се събраха всички те на блока под рекавата сянка на крестата крива. Кака Роза им прочете няколко пасаж от една червена книжка за бригадите и зеновата за комунистически труд, а след това се помъчи на своя език да им доизясни мислите, нарисани в книжката. Него ден дадох обещание, че се борят и воюват за званието „Зено

Със стъпките на петилетката

МНОГО СА производителите, които колективът на бонбонната фабрика при Държавни захарни заводи в Горна Оряховица се гордее. Техните имена ще срещнем на таблото за първенци, в заводската многоотражка, ще ги чуем в поздравителните концерти на радиоуредбата. С ентузиазма си те увеличат в работата своите другари от бригадите.

За младата комунистка Николка Божинова много се е говорило, много се е писало! Но сега не бива да се премълча, че редовно преизпълнява трудовата си норма над 180 на сто, а в някои дни достига до 210 на сто. Още през юли тя изпълни личния си годишен план за 1965 година.

Посрещи ли се при нея, когато на машината шие кутин, не може да не привлече вниманието необикновената ѝ сърчница. Картонените кутин „изхвърква“ така бързо из ръцете ѝ, сякаш ги изхвърква готови съшити от някъде.

Освен високото постижение в проценти, младата производителка воюва и за високо качество. Заслужено тя е носител на „Народен орден на труда“ — сребърен и на званието „Ударник на комунистическия труд“. Божинова има и обществени задължения, които достойно изпълнява, като член на партийното бюро във фабриката и просветник в картонажния отдел, където работи.

ТИХА и прекалено скромна е Янка Василева. Като редица тя работи само от 5 години в бисквитния отдел, а своя опит вече е предала на няколко от новопостъпи-

лите производителници, като В. Бонданова, Я. Родова и др. Успехите си тя смята за най-обикновено нещо — дори и това, че е носител на аления паспорт на трудовата слава и на званието „Ударник на комунистическия труд“. Янка изпълни личната си норма за 1965 година до края на август.

СЪС СЪПКИТЕ НА ПЕТИЛЕТКАТА върви и комсомолецът Иван Ковев. Работата, която той изпълнява във вафления отдел, изисква голяма сърчност.

— Къде е Иван Ковев? — потърсих го веднаж на първия етаж на отдела.

— Току-що излезе горе! — беше отговорът.

А на горния етаж отговориха: — Току-що слезе долу! — И който не познава работата му, дълго би черал на гоничката с него.

А задачите на Ковев е да напъва няколко кофи с паста, да ги зареа с количка до асансьора. На горния етаж бързо ги разнася на жените — мазачки на вафлени кубчета и от ново е асансьора. Всичко това той върши с пестеливи и сърчни движения и резултатите са отлични.

— Моля стремеж е, — разказва младият кандидат-член на Партията, — да не оставят жените никога без паста.

Младецът Иван Ковев е обичан и уважаван в колектива. Той е активист в комсомолската организация и всички това не му пречи да бъде и добър ученик в Техникума по хранително-вкусова промишленост.

СТ. ГРАДИНАРОВА

Новата сладкарница в с. Ресен, привлича всеки ден много трудещи се.

В КОНСТРУКТОРСКИТЕ ЗАЛИ

ПРЕЗ ПРОЗОРЦИТЕ на неговите работни зали, се промъкват снопчета слънчеви лъчи. Задържат се над високите чертожни маси и осветяват многото плетеници върху гладките бели картони. Подострените моливи изтеглят линии след линии, изписват интересни и неразбираеми фигури. . . . Конструкторите отиват прехвърлят поредния лист от изчисленията. „Правят“ нещо с тънката сметачна линия, вписват ситни като мъниста цифрички край причудливите форми на белите картони.

От кафявата радиоточка на стената, долита нежна като далечен полъх руска мелодия. Тъмните палещи очи на Стефка Гецова се задържат изпитателно над високата и полюляваща се като бреза инженер-Тамара Каванска, заместник-главен конструктор. Срецу нея Радослав Цанов изтрива с гумена некрасиво написана цифра и му се присвива да послуша. Спря за миг работата си и полувисоко произнася: „Хубаво!“

— Много е хубаво, — казва конструкторката. . . . Тишината е нарушена, но не

от техните думи, а от влезлия главен технолог Георги Каварски. Той внася със себе си в светлата зала „по-производителна“ атмосфера. Имало е да се доуточнява нещо на конструкторите тук в завода девет полуавтоматични патрони за протажните машини. . . .

Тези машини повече от година стояха като неподвижни и „неми“. А сега, благодарение на конструкторите, само за секунди правят необходимите отвори на десетки детайли, които се произвеждат в завода.

Димитрина Петкова вече е изела сницата на детайла и започва да работи. . . . Тук времето се пести много, защото документациите за ръчните макарни с цилиндрична зъбна прибавка, които следва да заменят стария тип, после трябва да преминат през ръцете на техните колеги от технологичния отдел.

Инженер Христо Георгиев, инженер Светлана Добрева, Радика Нанова и др. ще продължат разработването на конструкторните чертежи, от технологичната екипировка на вжението електротелфери от 500 килограма. Трябва да се бърза, защото времето нахвърля. Идва октомври, когато е предвидено да бъде започнато изработването на нулевата им серия. . . .

Още е млад Заводът за електротелфери в Горна Оряховица. Млади са и неговите конструктори. Но много техни конструкторни разработки вече не представяват свитъци хартия, изпъстрена със сложни чертежи и изчисления. Те са превърнати в машини, които издигат високо и пренасят на разстояния стотици килограми тежест. . . .

М. СТЕФАНОВ

Майсторите на Железния път

Е ЖЕДНЕВИЕТО на работниците, на техните и техните специалисти по поддържането на железния път от Девата ип сениция на гара Горна Оряховица, е изключително напрежение. През района на сеницията минават редица много натоварени железопътни линии. . . .

„Състоянието на железния път е прието да се нарязва с наизявни единици. При планирането 30 танкова единици и постигането 1376, което показва, че е постигнато подобрене 76,37 на сто, като 190 км са приведени в отличен вид. Обемът на капиталните ремонти е извършен 105,32 на сто. Планират за производствено на труда и изпълнение 153,46 на сто, а за средната работна заплата — 100,37 на сто. Себестойността на 1 км е снижена с 1,38 на сто.

Тук работят по много нови съветски и наши машини. По линията на Казанеца за привеждане на железния път в образцов вид са привели 3 майстори участъци, 14 бригадири и 22 нантонтери. По линията единият своя опит и знания“ 58 изтънзати първенци предават своя опит. В движението за комунистически труд са включени 58 бригади със 720 участници и 14 бригади са удостоени с това звание. Цялата сениция воюва за званието „Сениция на комунистически труд“.

Освен за техническото състояние се полагат грижи и за разнасянето на железния път. Приемат се в образцов вид много стрели, правят се фигури и се бележат камъчетата понай-драската, засаждат се подхождат дръвчета. В цялата на първенците са десети майстори участници на гара Златарица с майстор на пътя Христо Калчев, първи майстори участници на гара Травница, първи участници на гара Павликени и др.

Сеницията се гордее със своите челици бригадири и нантонтери. Бригадирът Богдан Костанов и нантонтерът Янко Бъчваров са носители на „Народен орден на труда“ — златен, десетки са награди и други малки и по-големи награди.

Николай ВОЙКОВ
от Обществена редакция на в. „Борба“ в Горна Оряховица

в. „БОРБА“

Стр. 3, 6р. 109, 12, IX, 1965 г.

Упоритостта побеждава

Една от най-добрите и най-упоритите търговски работници в Дъсково е комсомолката Милка Джорданова Попова. Тя работи вече две години в сладкарницата. Засмяна, весела, винаги весело посреща своите клиенти.

Помещението, в което работи Милка, е малко, складът е тежест, но винаги подът е изметен, столчето и масите са подредени. А в тетрадата за похвали и оплаквания — само хубави неща! Милка си записва търсените от клиентите стоки. В сладкарницата винаги се намират най-различни видове бонбони, шоколади, нантити, закуски и други. Благодарение на сърцатостта в работата, магазинерката успя да преизплати шестмесечния си план за 1965 година и вместо 2500 лв. внесе в касата на потребителната кооперация 24800 лв. Този резултат не дойде изведнъж. Много неща Милка научи в школата в гр. Коларовград. Но . . . практиката нямаше. По стъпи в сладкарницата, а всички беше нов, непознат. Сега е друго. Тя познава почти всички клиенти. Знае кой какво търси и постъпва така, че нито един да не си отиде с празни ръце. Наред с възрастните, идват и деца, и тя с още по-голяма любов се отнася към тях. Една комсомолка от все сърце, с радост служи на хората, служи добре.

Мария Пенчева

По улиците на Елена. . .

ЕЛЕНА

В ЕЧЕРТА срещу светлия празник Девети септември в гр. Елена се състоя многолюдно събрание. Доклад изнесе председателят на изпълкома на Градския общински народен съвет Христо Недялков. Неговите думи за светлите перспективи на града бяха бурно аплаudirани. Незабравими спомени ще остави изпълнението на танцовия състав на Окръжния съвет на ТПК във Велико

на манифестацията в Павликени с тежки гроздове на рамо.

Търново. В празничния ден градът остана по-тържествен. Музика и песни, радостни възгласи. В 10.30 часа към пл. „Хр. Ботев“ се отправи внушителната манифестация на еленските трудеши се. На трибуна са секретарят на изпълкома на Окръжния народен съвет Йордан Илиев, гости от братска Румъния, ръководителите на града. Начело на манифестацията са първенците на Градския промишлен комбинат. Редят се павоите, майсторите на ремаркетата, и на красивите персийски килими. Следват трудовите колективи на ТПК „Труд“, на Винпром, на ДСП „Родопи“, „Елба“ и много други.

С портрети на загиналите в борбата свидни жертви, с цветя и песни преминават и редиците на чавдарчетата и пионерите.

Деветосептемврийската манифестация завърши с крщни народни хора и песни.

В СЕЛО РЕСЕН

В ТАЗИ СУТРИН по улиците, в бригадните клубове и промишлените предприятия на с. Ресен бе оживено. Но за разлика от друг път звената и бригадите, вместо към натежалите от зряло грозде лозя, вместо към царевичните и цвекловите блокове, а работниците вместо да застанат на смяна край машините, се отправиха към центъра на селото, към селския площад, огласен от музика и песни, очичен с многобройни знамена, лозунги и плакати. А там на трибуна вече са заели места ръководителите на селото, много активни борци против фашизма, ударници в производството.

Фанфари възвестяват началото на деветосептемврийската манифестация. И този път в челиците редици са керамичите от ф-ка „Росница“, изпълнили достойно пла на си за осемте месеца на годишната.

ПОЛСКИ ТРЪМБЕШ

В ТИХАТА И БЕЗОБЛАЧНА УТРИН на 9 септември най-новият град на окръга — Полски Тръмбеш — остана празнично украсен. Лек ветрец полюшва спуснатите по фасадите на къщите и обществените сгради червени, сини и трицветни знамена. На най-видните места са окачени мобилизиращи лозунги. В очакване трепят сгънатите на трудовите хора, изпълнени дворове на предприятията, клубовете. Девети септември е — най-великият народен празник.

В определения час засвирва тържествен марш, който възвестява началото на манифестацията. В челните редици е колоната на учителите и учениците от Средното политехническо училище „Девети септември“ в града. Лицата им са радостни. На един от многото лозунги, които носят, четем: „Ние ще живеем при комунизма“. Творческият колектив на ДМЗ „Първи май“ се представя с макет изразяващ ръста на продукцията, а работниците от ДИП „Мизия“ показват, също на макет, асортимента на продукцията си.

Уверено крачат трудещите се от ДИП „Марек“, керамичната фабрика „Странджа“, ДСП „Млекопреработване“, Промкомбината, ДПЗХ „Тр. Саралиев“ и други.

Ентусиазирани са колоните и на кооператорите, които върху платформа на камион показват богатото плодородие на земята — грозде, дини, плодове, тютюн и пр.

С хора, песни и танци, във веселие отмина още един скъп народен празник.

Михо ЦОНЕВ

Младите полскотръмбешки машиностроители.

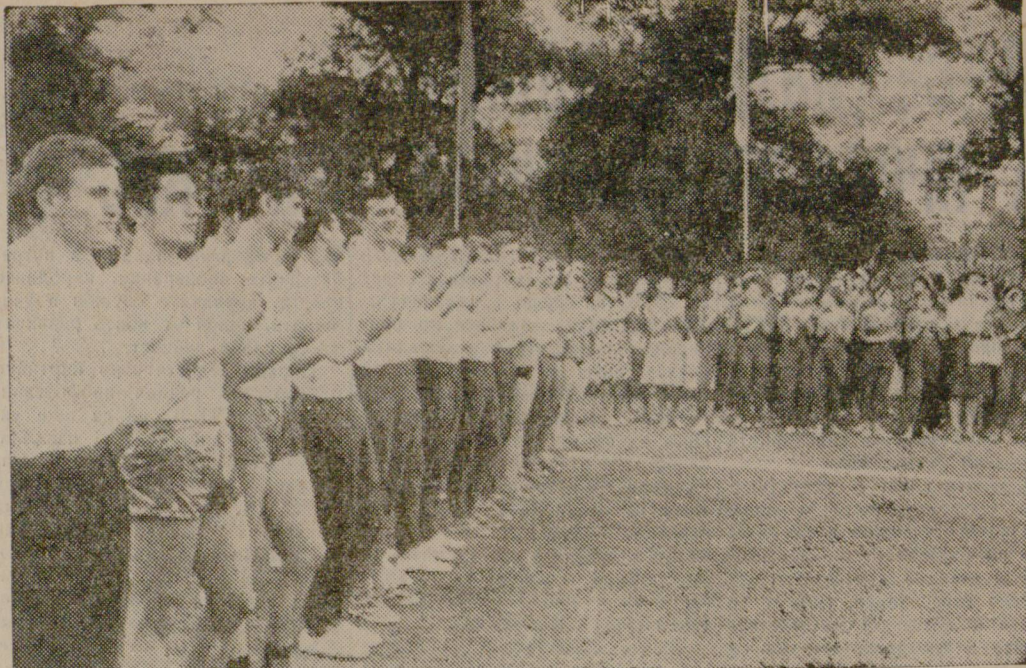
финансово-производствен план 105 на сто. Нескървана е радостта и на кооператорите от първа комплексна бригада, която от 7000 декара прибра по 304 кг едро пше нишно зърно.

След манифестацията тържеството продължи с народно веселие.

Иван ДЕНЕВ
Снимка: Г. МУНДОВ

Крщно народно хоро на площада в село Ресен. . .

Момент от откриването на спортния празник на дружбата между Велико Търново и Букурещ.

СПОРТНИ ПРАЗНИЦИ НА МЛАДИТЕ ОТ БУКУРЕЩ И ВЕЛИКО ТЪРНОВО

Спортната дружба между възрастните на юношеската спортна школа № 2 от Букурещ и спортната школа във Велико Търново има съвсем кратка история. Взаимните гостувания, проверките на спортните постижения и възцаряването на духа на приятелството и братството станаха възможни само благодарение на благодарните дъти на Свободата, чието име за двата братски народа е свързано с датите 23 август и 9 септември 1944 година.

За това гостуването на румънските спортисти през дните на деветосептемврийските тържества в старата българска столица е символ на една нова дружба между спортната младеж на Букурещ и Велико Търново, чиято цел се слива с общите стремежи на двата народа да живеят в мир и дружба. Този път най-голямата юношеска спортна школа в Букурещ се представи със 165 спортисти и спортистки в шест спортни дисциплини — волейбол, баскетбол, футбол, гимнастика, лека атлетика и тенис на маса.

Тържественото откриване на състезанията стана в четвъртък вечерта на физкултурния комплекс „Юнак“. Състезателите от двата града и многобройните зрители бяха приветствувани от секретара

на Градския комитет на Комсомола Петко Савов.

След това първи зад волейболната мрежа застанаха представителите отбора на девойките от двете школи. Въодушевявани от публиката, великотърновски започна уверено и успя да се наложи в първата игра с 15:13. Обаче в следващите две игри румънските състезатели заиграха по-спокойно, по-добре обработваха топката пред мрежата и поведоха с 2:1 игри. Борбата бе изравнена след четвъртата игра, която българските спечелиха убедително с 15:7.

Победителят бе излъчен едва след петия гейм, който премина през драматични перипетии. Началото бе щастливо за гостениците и те поведоха с 11:6, 14:7. Изправени пред явна загуба, нашите волейболистки се мобилизираха и изравниха 14:14. Но румънските успехи започнаха да се последователни точки и изтъняваха минимална победа с 3:2 игри. След почивката настъпи николакократно изравняване, обаче победата се усмихна на по-настойчивите гостеници, които победиха с 38:35.

През първия ден юношите опрераваха нареджките на многобройната публика. Волейболистите демонстрираха модерен волейбол с активна нападателна линия и много глъвкава отбрана. Те бяха категорични и не дадоха възможност на румънските състезатели да вземат нито една игра. Крайният резултат бе 3:0 игри за отбора на Велико Търново.

Този убедителен успех бе повторен от домакините и на баскетболната площадка. Тук оспорвано преминаха първите 10—15 минути, когато разликата в точките бе минимална — 17:16, 19:16, а полувремето завърши при 24:16. През втората част на играта великотърновски спечелиха психически двубой, а това даде отражение и в крайния резултат — 71:43.

Бъра борбата продължи на лекоатлетическите писти и в секторите за хвърляния и сканания. От деветте лекоатлетически дисциплини великотърновски спечелиха шест първи места при юношите и пет при девойките. Първенци от домакините станаха на тласкане голем и скок на дължина Росица Рашиева, на скок на височина и 200 м гладко бягане — Йорданка Слабова. Първо място зае и девическият ни отбор в щафетата 4 по 100 метра.

Гостениците Ауря Петреску, Бидон Ватерли, Димитър Тодоров, Корнелия Попеску завоюваха първите места в хвърляния на копие, мятане на диск, 100 м гладко бягане. Изравнено бе постигнатието на скок на височина с нашата представителка Йорданка Слабова.

От юношите голям успех постигнаха бегачите Милан Диков, Никола Николов, Димитър Димитров и Георги Неделчев, които заеха първите места на 100, 200, 400 и 1500 метра гладко бягане.

Оспорваната борба на щафетата 4 по 100 метра бе спечелена от домакините, а Милан Диков стана победител и на скок на дължина с постижение 6.60 м.

Юношите на Букурещката школа Михаил Приставу и Дия Морава бяха подобни на хвърляне на копие и мятане на диск и тласкане на голем и заеха първите места.

Във състезанията по спортна гимнастика великотърновски спечелиха комплексно с 443.8 точки срещу 436.7 точки.

В художествената гимнастика гостите вземаха преднина от 5 точки.

Домакините прибавиха към активизацията си една победа на футболния терен с резултат 4:0.

До нова среща, другари от братска Румъния!

Здр. ОТЧЕВ

Справочник на читателя

КИНО

Градската кина в окръга ще прожектират от 13 до 19 септември следните филми: „Девети септември“ — Велико Търново; „Ванина, Ванина“ — Чаровно село; „Искра“ — Велико Търново; „Вярвайте ми, хора“ — Калоян; „Трудов фронт“ — Велико Търново; „Наказателен удар“ — Мъжки излет; „Ал. Константинов“ — Свищов; „Академик“ — Свищов; „Доктор“ — Пелел и диамант; „Напредък“ — Горна Оряховица; „Джузепе във Варшава“ — Вярвайте ми, хора; „М. театър“ — Павликени; „Щастливият голямбор“ — Старинонната монета; „Момичето Кристина“.

Христо Ботев“ — Лясковец; „Краят на ваванцията“ — Невесинската пушка; „Христо Ботев“ — Елена; „Прекъснат полет“ — Старци берат хмел; „Коста Стоимиров“ — Полски Тръмбеш; „Джура“ — Старци берат хмел; профсоюзно кино „Хар. Стойков“ — гара Горна Оряховица; „Зигмунд Колосовски“ — Димонаденият Джо.

КОНЦЕРТИ

Във Велико Търново отново ще гостува естрадната певица Лили Иванова. На 15 септември в летния театър тя ще изнесе концерт. Лили Иванова ще пее и на жигелите на Горна Оряховица — 16 септември, Павликени — 17 септември.

Продавам Зек-машина, в лов; масивна маса, болчелта, разни нитове. Кантарджиев, Янаки Дончев* 3-Велико Търново.

Продавам запазен „МОСКВИЧ“ 407. Телефон 18-65 Велико Търново.

ПРАЗНИЧНА СРЕЩА

Редакцията на вестник „Борба“ и Дружеството на журналистите във Велико Търново организираха на 8 септември т. г. вечерта в ресторант „Полтава“ среща с гостувания във Велико Търново подполковник от запада Василий Николаевич Гаура, един от тримата съветски офицери, военни кореспонденти, които преди 21 години, на 11 септември 1944 година, първи влязоха в старинния град.

Срещата бе посветена на Деня на международната солидарност на журналистите — 8 септември и на Празника на свободата — 9 Септември. Тя премина много сърдечно.

На 9 септември т. г. вечерта се състоя сърдечна среща на Василий Николаевич Гаура и съпругата му с членове на бюрото на Окръжния комитет за българо-съветска дружба.

9.

ФРАУ ДИТМАР тържествено съобщи на Йохан, че Мария Бюхер в неделя празнува своя рожден ден и гели е поканила двамата при себе си.

— Това е много приятна новина, — зарадва се Йохан.

— Но вашят мундир. . .

— Ще облека цивилен костюм.

— Но той е светъл, не е за вечерна визита! — възкликна фрау Дитмар и упрекна Вайс: — Не бива да бъдете така лекомислен. Още повече, че Мария има възрастна дъщеря — какво ще си помисли тя за вас? — Но веднага го успокои: — Не се огорчавайте, Йохан, — и донесе от своята стая загърнатия в шарф костюм на сина си. — Премерете го, — заповяда тя. — Уверена съм, че ще бъдете в него, като преди.

Действително, костюмът на Фридрих отиваше много на Йо-

хан. Замислено гледайки го, фрау Дитмар каза тъжно:

— Последния път, когато видях Фридрих, той беше в униформата на шурмовак. Това е ужасно облекло. . . — като се сепна, веднага се поправи: — За младежи. . . — Седнете, — предложи фрау Дитмар и каза много сериозно: — Дължна съм да ви предупредя, Йохан, Мария е умна жена. Ние всички я уважаваме много, но има обстоятелства, които трябва да знаете. Дъщеря й Ангелика, вие ще я видите, е прелестна особа, но работата е там, че, когато е била още съвсем млада, бащата на полковник Йохан фон Залц, генерал-лейтенант фон Залц, намирайки се вече в късна възраст. . . Е, с една дума, би могло да избухне голям скандал, главно преследване. Дъщерята се опита да се самоубие. И ако не беше умът на майка й, би могло да стане нещастие. На семейния съвет на фон Залц, в който участва и Мария, беше

решено, че тя — тогава само старша камериерка в имението на генерала — ще стане домоуправителка, а на името на дъщеря й фон Залцещи че припадат дарение от шест хектара земя и, освен това, до пълнолетие й ще заплащат ежегодно известна сума.

Мария настоя така също генералът да й предаде документ, в който признаваше, че Ангелика е негова извънбрачна дъщеря. Този документ даваше на Мария гаранция, че фон Залцещи, когато всичко утихне, няма да се откажат от своите задължения. А да счита Ангелика за своя извънбрачна дъщеря за генерала беше по-прилично, отколкото да признае онова, което се беше случило.

Когато синът се генерала Йохан фон Залц на върна от военното училище, баща му съобщи, че той има сестра. Разбира се, на Йохан всичко това беше извънредно неприятно, но такива истории често се случват и в още по-знатни семейства. Наложи се да се примирят, но да се среща със „сестрата“ Йохан не желаеше.

И тук Мария прояви толкова женска мъдрост и такт, че Йохан скоро се убеди: тя съвсем не помага на семейната чест на фон Залцещи и не претендира на родствените връзки.

Не много отдавна той се съгласи да се запознае със своята „сестра“ и след това я взе при себе си за преводка. Полковникът се отнася към Ангелика строго официално, но това съвсем не означава, че той не изпитва към нея своего рода симпатии. Йо-

хан фон Залц заема значителна длъжност в абвера не само защото принадлежи към знатен род, — той показва добрите си качества на дипломатическа служба в Англия и Франция.

Като позабави, фрау Дитмар каза поверително:

— Мария Бюхер е моя приятелка, и аз бих могла да не ви разказвам всичко това. Освен това, тук има още едно обстоятелство. Навремето си Фридрих и Ангелика. . . Струва ми се, че е по-добре да знаете това, разбира се, да забравите, ако. . . — Фрау Дитмар се усмихна. — Ако у вас се появят някакви сериозни намерения. Вие сами ще се убедите. Аз искрено обичам Ангелика — тя е чудесна девойка, макар и да не е лишена от някои странности.

Откровеният разказ на фрау Дитмар за тази малка семейна история препоръчваше Мария Бюхер и дъщеря й не от добрата им страна, а думите за „сериозните намерения“ доста цинично разкриха причината за поканата на семейния празник. Не много зарадва Йохан и откровеният майчински егизъм на фрау Дитмар (на нейния Фридрих не е била нужна такава жена), и все пак на Вайс беше приятно, че изборът на фрау Бюхер падна именно на него. Знаи, той е съгласен да й вниши за себе си такава представа, към каквато се стремеше, когато я взе от църква, „Нелоша работа“, — похвали се Йохан и веднага отбеляза, че мислено произнесе тези думи в интонация, в която ги изговаряше инструкторът. Това се случи, след

като Йохан, изпълнявайки урок, му доказа защо именно нелиците са висша раса и потвърждаваше своите съждения с цитати от изказвания на Алфред Розенберг — теоретикът на германския фашизъм. Той доклаждаше в два варианта: първият принадлежеше на редови войник, вторият — на офицер от вермахта.

— Макар и свърхглупаво, — усмихвайки се, каза наставникът, — но въобще. . . И произнесе с одобрение: — Нелоща работа.

И когато Йохан се оплака, че у него сега е такава усещане, сякаш се е нагълтал с мъряна, наставникът се одобри: — Нелоща работа. — И когато Йохан се оплака, че у него сега е такава усещане, сякаш се е нагълтал с мъряна, наставникът се одобри: — Нелоща работа.

— Неправилно реагираш, Белов. Та това е тяхната идеология. Да ги презираш — моля, но трябва и да ги разбираш — това е твоето задължение. Без това ти ще се окажеш некомпетентен сред тях, и тогава там не ще получиш никаква перспектива за привличане напред. И не забравяй: Йохан Вайс е скромен момък, но има ум. За офицерски пагон може да отиде и на полдост. — Бързо добави: — От наша гледна точка, разбира се, а там това се счита „лови момент“. Човек за човека е възл и така нататък.

У фрау Мария Бюхер се събраха очевидно, най-близките й приятели. Те се наричаха един

друг само по имена, но при това бяха подчертано вежливи и предпазливи. Двама мъже и три жени. По обектото и маниерите ни беше трудно да определим какво представляват от себе си.

Възрастният човек на име Херберт беше в солидно двуредно сакко. Плетената му жилетка беше с цип. Той беше преизпълнен с чувство за собствено достойнство и месестото му лице изразяваше най-дълбоко равнодушие към всички на света. Той говореше на някакъв хилав господин в смокинг, че за англичанин след Джокер е най-благоугодно да сключат с фюрера мирен договор, за да решат съвместно източната проблема. За това фюрерът може да им позволи да оставят за себе си някои северни територии от Русия, които те са окупирали навремето си, но после са загубили. В замаяна Англия, разбира се, трябва да подели с Германия някои свои колониални владения.

Но хилавият господин в смокинг на име Паул предпазливо възразяваше, твърдейки, че фюрерът ще направи онова, което не се уладе на Бонапарт. И немските войници ще маршируват по бедоносно и по улиците на Лондон, както те маршируват сега в Париж.

(Следва)

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА: Вестник „Борба“ — В. Търново, ул. „В. Левски“ № 11. ТЕЛЕФОНИ: Гл. редактор 24-58; Зам. гл. редактор 25-26; отдели „Патриотичен живот и пропаганда“ — 25-27; отдели „Селскостопански“ и „Културно бит ху-мор и сатира“ — 23-08; отдел „Икономически“ — 81-25; Съветодателен редактор 24-89.